

1. YLEISTÄ

Teatterialan Ammattilaiset TAM ry:n (TAM) tarkoitus on ammattijärjestönä valvoa ja edistää jäsentensä palkkauksellisia, ammatillisia, sosiaalisia ja kulttuuripoliittisia etuja.

TAM on Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry:n (Teme) jäsen. TAM keskittyi työehtosopimusten kehittämiseen yhdessä Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa. Teme vastaa työmarkkinaosapuolena työehtosopimusneuvotteluista, työmarkkinapoliittisesta edunvalvonnasta ja jäsenneuvonnasta. TAM keskittyy jäsentensä muuhun edunvalvontaan sekä ammatillisiin kysymyksiin. Ammatillinen toiminta näkyy mm. TAM:n ammattialakohtaisten kiltojen toimintana. TAM tukee rahallisesti kiltojen toimintaa ja kannustaa niitä järjestämään vuosittaisia tilaisuuksia.

2. TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Painopistealueita vuoden 2024 toimintasuunnitelmassa olivat:

Jäsenhankinta

Edunvalvonta

Luottamushenkilökontaktit

TAM osana Temen uudistuvaa organisaatiota

Edunvalvonta ja tes-toiminta kehittäminen ovat ammattiliiton toiminnan kulmakivi. TAM:n jäsenistä enemmistö työskentelee Teatterialan työehtosopimuksen, Kansallisteatterin sekä Kansallisoopperan päivätekniikkaa koskevan työehtosopimuksen piirissä.

Luottamushenkilöiden (lain tarkoittama luottamusmies) koulutukseen liittyvän vuoropuhelun kehittäminen Temen kanssa oli yksi vuoden 2024 kehittämiskohde. Vuoden aikana Teme järjesti koulutuksia luottamushenkilöille, jotka hoitavat työsuhdeneuvontaa ja edunvalvontaa tehokkaasti ammattiteatterissa. Teme kouluttaa luottamusmiehiä vuosittain säännöllisesti ja koulutukset järjestetään joka kevät ja syksy. TAM tarjoaa hallituksensa jäsenille mahdollisuuden osallistua Temen järjestämille luottamusmieskursseille.

Jäsenistö on nostanut ammatilliset kurssit ja koulutuksen tärkeäksi kehittämiskohteeksi. TAM:n kiltatoiminta on keskeinen keino koulutustilaisuuksien järjestämisessä. TAM on perustanut myös erillisen tarpeistoalan koulutuksen kehittämistyöryhmän. Jäsenistön keskuudessa on herännyt huolta ammatillisen koulutuksen tasosta tiettyihin alan tehtäviin. Tätä huolta tulee nostaa esiin ja pyrkiä vaikuttamaan koulutuspolitiikkaan Temen kanssa yhteistyössä mahdollisuuksien mukaan.

TAM pyrki avaamaan keskustelua ja luomaan rakenteita, jotka mahdollistaisivat alan sisällä tapahtuvaa ammattiteattereitten välistä vuorovaikutusta. Keskustelua jatketaan Temen ja Stefin kanssa. Järjestöyhteistyö on olennainen osa edunvalvontaa.

TAM:n hallitus on kevään 2023 liittokokouksen päätöksen mukaisesti valmistellut TAM:n sulautumista Temeen ja sulautumisvalmisteluja on käsitelty hallituksen kokouksissa läpi vuoden. Myös kevään 2025 TES-neuvottelukierrokseen valmistauduttiin syksyllä 2024 aktiivisesti TES-työryhmässä ja hallituksessa.

Jäsenhankintaan satsattiin pitämällä aktiivisesti yhteyttä teattereihin. Teattereiden luottamushenkilöt, paikallisyhdistysaktiivit ja työtoverit tekivät jäsenhankintaa uusien työntekijöiden kohdalla. Temen henkilökunta käy alan kouluissa säännöllisesti (mm. Metropolia ja muut keskeiset AMK:t, Aalto, Teak) vuosittain luennoimassa työlaissäädännöstä ja työelämätaidoista.

3. TALOUS

TAM:n käyttötalouden perustana on Temen myöntämä toiminta-avustus, joka myötäilee suuruudeltaan aiempaa jäsenmaksupalautusta. Temessä jäsenmaksun suuruus oli 1,6 %, joka piti sisällään myös työttömyyskassan osuuden. Tarkempi selostus TAM:n taloudesta on tilinpäätöksen yhteydessä olevassa talouden toimintakertomuksessa.

TAM omisti yhdessä Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa asunnon Berliinissä. Asunto on myyty, mutta siitä saatava tulo kirjautuu vasta vuodelle 2025.

Kirjanpidon hoiti Temen talouspäälikkö Marko Koskela. Taloudesta vastasi TAM:n hallitus. Tilintarkastajana toimi HTM Lotta Kauppila.

4. JÄSENISTÖ

TAM:n jäsenmäärän kehitys on hieman laskeva:

vuoden 2024 lopussa jäseniä oli 1940;
vuoden 2023 lopussa jäseniä oli 1986;
vuoden 2022 lopussa jäseniä oli 2034;
vuoden 2021 lopussa jäseniä oli 2123;
vuoden 2020 lopussa jäseniä oli 2168;
vuoden 2019 lopussa jäseniä oli 2122;
vuoden 2010 lopussa jäseniä oli 1844.

Vuoden 2024 lopussa työikäisiä jäseniä oli 1490, joista yrittäjäjäseniä 20. Opiskelijajäseniä oli 73, eläkeläisjäseniä 374 ja kunniajäseniä 5. Kunniajäsenet ovat Hilikka Pekkanen-Ronimus, Pirjo Rislakki, Paul Suominen, Seija Riitta Vedenkannas ja Marja-Leena Niittymäki.

TAM haluaa nostaa jäseniään esiin ammattilaisina ja palkita heitä teatterialan Thalia-juhlassa. Juhlan järjestää Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto joka toinen vuosi. Vuonna 2024 Thalia-juhlaa ei järjestetty.

5. TOIMEENTULOTURVA JA JÄSENEDET

Yhteiskunnalliseen ja sosiaalipoliittiseen vaikuttamiseen TAM osallistuu Temen kautta. Jäsenten työttömyysturva hoidettiin A-kassassa.

Varsinaisille jäsenille tarjotaan merkittävänä jäsenetuna ilmainen vapaa-ajan matka- ja tapaturmavakuutus Ifistä. Kaikki jäsenet, myös opiskelijat, saavat teatterialan kortilla alennuksia mm. teattereiden pääsylippujen hinnoista. Jäsenedut on listattu kotisivuille Teme.fi/Jäsenedut

6. ORGANISAATIO

TAM:n sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 9.5.2024 Eräs Teatterilla Hämeenlinnassa.

Vuosikokouksessa jäsenistö valitsi hallituksen, tarkasti edellisen vuoden talouden sekä päätti kuluvan vuoden toiminnan päälinjat ja budjetin. TAM:n hallitus piti toimintavuoden aikana 8 kokousta. Liiton hallituksen muodostivat puheenjohtaja sekä 10 varsinaista jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä.

TAM:n hallituksen jäsenet 1.1.2024 – 9.5.2024

Puheenjohtaja Inka Loppi
Miika Suomalainen – Irene Taurinen
Antti Hosia – Topi Junkkari
Petriina Suomela – Mia Väkelä
Juuso-Matias Maijanen – Matti Liukkonen
Matti Kanervo – Matti Kuivanen
Esko Tynkkynen – Marja Davidsson
Matti Hirvonen – Päivi Hämäläinen
Roosa Halme – Elina Lajunen
Leena Peippo – Suvi-Tuuli Höglund
Susanna Metsälä – Reijo Tuononen

TAM:n hallituksen jäsenet 9.5.2024 – 31.12.2024

Puheenjohtaja Inka Loppi
Miika Suomalainen – Irene Taurinen
Antti Hosia – Topi Junkkari
Petriina Suomela – Mia Väkelä
Juuso-Matias Maijanen – Hanna Suurhasko
Matti Kanervo – Matti Kuivanen
Merja Pennanen – Jaana Tasma
Roosa Halme – Elina Lajunen
Esko Tynkkynen – Veini Oksanen
Päivi Hämäläinen – Matti Hirvonen
Matti Liukkonen – Allu Vienola

TAM:n hallituksen varapuheenjohtajia olivat Matti Liukkonen ja Juuso-Matias Maijanen.

Temen hallituksen jäseniä olivat Inka Loppi ja Miika Suomalainen.

Forum Artis:n hallitukseen kuului vuonna 2024 Antti Hosia.

Cefiston hallitukseen kuului Noona Leppinen.

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliiton hallitukseen varajäsenenä kuului vuonna 2024 Inka Loppi

Temen toimisto on osoitteessa John Stenbergin ranta 6, 00530 Helsinki (sisään Kuljetusliittojen ovesta, 4. krs, meren puolelta hotelli Hiltonin vier. talo). TAM:n hallituksen yhteyhenkilönä toimivat Temen tiedottaja Anne Saveljeff sekä työehtoasiantuntija Antti Hosia. TAM:n käytettävissä olivat myös Temen toiminnanjohtaja Karoliina Huovila, jäsenyysasiantuntija Maria Sairanen, työehtoasiantuntija Ava Lainema sekä juristi Jussi Kiiski. Taloutta ja kirjanpitoa hoiti Marko Koskela.

7. KOULUTUS- JA KILTATOIMINTA

TAM vahvisti jäsenten ammatti-identiteettiä ammatillisten kiltojen kautta. Tavoitteena on ylläpitää ammattialakohtaista elävää yhteisöä sekä innostaa jäseniä yhdessä kehittämään omaa alaa.

TAM tuki jokaisen killan toimintaa taloudellisesti ja maksoi niiden jäsenten matka- ja osallistumiskuluja, joilla ei ole vakituista työnantajaa tai joiden kuluja työnantajat eivät maksa.

Kiltatoiminnan vastaan TAM:ssa toimivat Roosa Halme ja Esko Tynkkynen. TAM:lla on 8 kiltaa ja niillä on omat vetäjät:

- Järjestäjien ja kuiskaajien kilta, joka vetäjänä toimi Viivi Väisänen
- Lavastamokilta, jonka vetäjät ovat Selene Virtanen ja Mira Lankinen
- Nukketeatterikilta, jonka vetäjät ovat Roosa Halme ja Katja Kähkönen
- Puvustokilta, jonka vetäjiä ovat Susanna Moilanen, Suvi-Tuuli Höglund ja Annastiina Kekäläinen
- Tarpeistokilta, jonka vetäjät ovat Mira Rokkanen ja Ellinoora Aro-Torkkeli
- Teatterikampaajien ja maskeeraajien kilta, jonka vetäjä on Henri Karjalainen
- TIO-kilta, joka on teatteri-ilmaisun ohjaajien ja opettajien kilta. Sen vetäjät ovat Susanna Metsälä ja Juuso-Matias Maijanen
- Yleisötyöntekijöiden kilta, jonka vetäjiä olivat Noona Leppinen ja Jenny Jumppanen

Kiltojen yhteinen blogi on osoitteessa: <https://www.kumahdus.fi>

Blogissa on killoilla oma sivunsa, jonne aktiivit voivat kirjoittaa ammattialakohtaisia juttuja sekä yhteinen materiaali-, koulutus- ja tietopankki.

Kiltavetäjät kokoontuivat Tampereelle tammikuussa 2024 pohtimaan kiltojen tehtävää ja merkitystä sekä vaihtamaan kiltakuulumisia. Kiltavetäjien etätapaaminen järjestettiin syksyllä 2024.

LAVASTAMOKILTA

Lavastamokillan tapaamiseen 4.10.2024 osallistui Tampereen teatterin lavastamossa 51 henkilöä. Päivän ohjelmaan kuului verstaan esittely, kahvitus, Making of Taru sormusten herrasta sekä vapaata seurustelua.

NUKKETEATTERIKILTA

Nukketeatterikillan tilaisuuteen "Nukketeatterin tulevaisuuspäivä" 20.8.2024 Nukketeatteritalolla Helsingin Pakilassa osallistui 40 henkilöä. Tilaisuuden järjestivät TAM:n Nukketeatterikilta, Aura of Puppets ja Nukketeatteritalo yhteistyössä TAIKEN kanssa. Päivän ohjelmaan kuului mm. katsaus nukketeatterialan rakenteeseen (Roosa Halme, Elina Lajunen, Katja Kähkönen) ja tervetuliaismalja sekä Aura-nuken kellottamia puheenvuoroja seuraavilta tahoilta: Nukketeatteritalo / Metropolitan Puppets Mila Nirhamo, Aura of Puppetsin toiminnanjohtaja Timo Väntsi, Taiteen edistämiskeskuksen johtaja Kaisa Rönkkö, Ohjaaja Jacob Höglund ja nukenrakentaja Heini Maaranen (monitaiteisuus, VOS-yhteistyö, nukketeatterin potentiaali), ASSITEJ Internationalin kunniajäsen, kulttuurituottaja Katariina Metsälampi. Tarjolla oli linssikeittoa ja loppusanat kokosi Marja Susi (Taike). Illalla koettiin Studio Pasilassa Työryhmä Royal Hattara nukketeatteriesitys *Whatever Love Means*.

PUVUSTOKILTA

Puvustokillan kiltapäivän teemana oli kulttuurinen omiminen ja vähemmistökulttuureiden huomioiminen puvustuksessa ja puvustotyössä.

Mukana oli puhujia alustamassa kulttuurisen omimisen teemaa yleisesti sekä puvustuksen näkökulmasta. Lisäksi keskustelemme aiheesta yhdessä.

Tilaisuus järjestettiin 17.5. klo 12.30-16 [Teatteri Viiruksen](#) tiloissa, Välimerenkatu 14. Kiltapäivän puhujina toimivat moninaisuusagentti Paula Folqués, pukusuunnittelija Helmi Hagelin ja Kati Autere.

TARPEISTOKILTA

Tarpeistokillan etäaamukahvit pidettiin etänä zoomin kautta joka kuun ensimmäinen keskiviikko. Kahvien kesto oli puoli tuntia tai tunti.

Etäaamukahvien päivämäärät ja ajat sekä linkit zoom tapaamiseen ilmoitettiin Kumahduksen sivuilla.

Tarpeiston kiltapäivä 2024 vietettiin toukokuussa 13.5. Turussa ja osallistujia oli yli 20. Aamupäivällä osallistujat vierailivat Turun kaupunginteatterilla, missä tarpeistonvalmistaja Pauliina Uotila sekä tarpeistonhoitajat Eeva Kinnunen, Katja Santala ja Mira Virransuo olivat osallistujia vastassa ihanan aamupalatarjoilun kera. Osallistujat pääsivät tutustumaan teatterin eri tiloihin ja osastoihin sekä söivät lounaan teatterin ravintolassa.

Lounaan jälkeen osallistujat kävelivät Aurajoen vartta Aura of Puppetsin tiloihin, jossa joukon vastaanotti toiminnanjohtaja Timo Väntsi. Tarpeistokiltalaiset pääsivät tutustumaan Aura of Puppetsin tiloihin, toimintaan ja osaan toimijoista sekä samassa rakennuksessa toimivan TEHDAS teatterin tiloihin.

TIO-KILTA

TIO-kilta kutsui teatteri-ilmaisun ohjaajat, teatteriopettajat sekä soveltavan taiteen ammattilaiset koolle 13.-14.4.2024 Pohjois-Karjalan helmeen Joensuuhun keskustelemaan työmme todellisuudesta, tulevaisuudesta ja uusista muodoista. Viipaleita TIO-työstä ja muusta! - tapahtuman järjestäjinä toimivat Pohjois-Karjalan kansanteatteri Pokka ja Teatterialan Ammattilaiset TAM ry:n TIO-kilta.

Ohjelmassa oli mm. seuraavaa: Temen toiminnanjohtaja Karoliina Huovila piti puheenvuoron "Ajankohtaista edunvalvonnasta". Tapahtumassa käytiin yhteistä keskustelua käänteisestä

kilpailutuksesta. Sanna Kärkkäinen ja Veera Snellman esittelevät Pohjois-Karjalan kansanteatterin ja Tanssiva Susirajan monitaiteellista toiminta-alustaa, Taidelabaa, jonka keskeisenä ideana on jakaa osaamista taiteilijoilta taiteilijoille.

Paneeli- ja yleisökeskusteluun osuuskuntatoiminnasta osallistui esim. johtamisen professori, osuustoimintaintoilija Anu Puusa (Itä-Suomen yliopisto). Kummankin päivän loppuun järjestettiin taiteellinen työpaja.

TEATTERIKAMPAAJIEN JA MASKEERAAJIEN KILTA

Kiltapäivä Oulun teatterilla 13.5.2024. alkoi klo 9 aamukahveilla ja Oulun teatterin johtaja Anu-Maarit Moilasen tervehdyksellä teatteriravintola Auliksessa. Emma Räsänen esitteli My kit stories siveltimiä, Danessa Myricks Beauty, Maq Pro ja MaeKup tuotteita sekä teki kauneusmeikkidemotyön. Osallistujat kävivät kierroksella Oulun teatterilla ja juttelivat killan toiminnasta. Teatterikampanaajien ja maskeeraajien etäamukahvit järjestettiin keväällä kerran kuukaudessa helmikuusta huhtikuuhun.

YLEISÖTYÖKILTA

Kevään 2024 Yleisötyökillan etäkahvit järjestettiin kerran kuussa tammikuusta toukokuuhun ja niitä jatkettiin syksyllä.

7.5.2024 järjestettiin Taiteen edistämiskeskuksen Luova verkko -hankkeen (ESR+) puitteissa webinaari: Esittävät taiteet – Uutta osaamista yleisösuhteen vahvistamiseen. Aihetta taustoittavaa yhteistyötä tehtiin Teatterialan Ammattilaisten ammattiliiton (TAM/TeMe) yleisötyökillan kanssa.

8. VIESTINTÄ

TAM:n viestintäkanavia ovat verkkosivut, sosiaalinen media, jäsenkirjeet, mobiilijäsenkortti, kiltujen blogisivut sekä puhelin- ja sähköpostineuvonta. TAM:n kotisivut ovat osoitteessa: www.teme.fi/fi/tam

9. TEATTERI- JA KULTTUURIPOLIITTINEN TOIMINTA

TAM:n kulttuuripoliittisen toiminnan tavoitteena oli vaikuttaa alan kehitykseen sekä käytettävissä olevin keinoin parantaa työntekijöiden työolosuhteita, toimeentulomahdollisuuksia ja työympäristöä.

Kulttuuripoliittista toimintaa kehitettiin osana Temen toimintaa. Vaikuttamisen kohteina ovat olleet poliittiset päättäjät ja virkamiehet sekä työnantajat. Keinoja ovat yhteistyö eri järjestöjen ja tahojen kanssa, keskustelut, tapaamiset ja lausunnot sekä suorat yhteydenotot mm. työnantajiin. TAM:lla oli edustus Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitossa ja Cefisto ry:ssä. TAM:lla oli osakkuus Kustannusosakeyhtiö Teatterissa.

Huhtikuussa 2025

Teatterialan Ammattilaiset TAM ry Hallitus